

TOOTEARENDUSE ROLL EESTI MAJANDUSES

Triin Ploompuu

Eesti Masinatööstuse Liit MTÜ

FAKTE AJALOOST

- Tallinna Tehnikumis kaitsti 1923 esimesed lõputööde projektid;
- Konstantin Lindquist „Reisijate lennuk 4 reisija jaoks, kiirus 140-160 km tunnis. Mootori ja tema asetus lennukil – 17 joonist“;
- Georg Liidemann „Naelavabriku jõujaam diiseligas 130 hobujõudu. Seletuskiri ja 9 joonist“.

- 1918 tehti Tallinnas vedureid ja vaguneid;
- 1930ndatel tehti Tallinnas reisilennukeid;
- 1940ndatel tehti Tallinnas kosmosesse tehiskaaslasid ja tuumareaktoreid.

**MIKS ME TÄNA SELLISEID
PROJEKTE EI TEE?**

Probleemistik

- Tootearendus ei ole seni olnud fookuses;
- Eesti on noor riik, tootearendus võtab aega;
- Ülikoolide ja ettevõtete koostöö puudulik, pigem erand kui harjumus;
- Ettevõtete senine investeerimisvõime ja ambitsioonikus ei ole piisav;
- Insenerid, tootearendajad, tööstusdisainerid – kus nad on ja kuidas neid leida?;
- Tootearendus annab eeldab senistelt ärimudelitelt teistsugust funtsionaalsust;

- EU raha ei leia piisavat kasutust, SME'd ei suuda ära administreerida;
- Olematud majanduspoliitilised eesmärgid – mis valdkondi on kasulik arendada?;
- Tahaks omatoodet, aga mida peaks tegema?;
- Ka riigi huvi võiks olla tellida Eestist;
- Töötlev tööstus ei ole noortele kuigi atraktiivne.

Stsenaariumid

- Ideed, mis võiks ära teha, aga ei ole eestvedajat;
- Leiutajad, kes ei oska oma ideed teoks teha;
- Projektijuht, kel idee on, aga vaja kas investeringuid, disaini, kuidas tellida tootmist jms.
- Ettevõtte, kel ei ole ideed, aga soovib omatoodet;
- Ettevõtte, kes soovib investeerida ja liikuda allhankes edasi.

Võimalused

- Lepime kokku, millistesse väärtusahelatesse panustame;
- Mõtleme koos läbi kuidas noori talente ja insenere Eestis hoida?;
- Kuidas siduda ülikoolide lõputööd päriseluga?
- Propageerida ülikooli kaasatust R&D projektidesse;
- Mõelda läbi kuidas EU raha aidata SMEdel kaasata tootearendusprojektidesse;
- Millised tugiteenused aitavad ettevõtteid brändi loomisel?;
- Valdkonna propageerimist alustada põhikoolides, et noori kutsuda oma karjääri planeerima tööstusvaldkonnas;
- Eesti mainekujundus ja ühine B2B turundus maailmas;
- Riigisektori ettevõtlusedendajad peavad võtma fookusesse tootearenduse.

Hüved

- Eesti konkurentsivõime ja ekspordinumbrid tõusevad läbi uute tootearenduste, toodete või brändide;
- Saame oma majanduse senisest nutikamaks;
- Tekib maailmatasemel jätkusuutlik kompetents, millel on pikem perspektiiv;
- Noortel talentidel tekib läbi põnevate projektide soov end Eestis teostada;
- Töötlev tööstus julgeb senisest rohkem investeerida;
- Välisinvestoritele muutuks Eesti oluliselt atraktiivsemaks;
- Eesti ettevõtetel on võimalik kõrgemat hinda küsida ja kõrgemat palka maksta.

MÕNED HEAD NÄITED

- **ESTEN GROUP**, <https://www.estengroup.com/en/>
- 9 erinevat inseneribürood moodustasid ühise tulundusühistu
- Eesmärk: teenuse eksport, et tuua Eestisse uusi tootmisprojekte ja koguda kompetentsi;
- Esialgne hirm konkurents osutus valeks;
- Tulemus: ka Eesti ettevõtted on avastanud, et meil on päriselt insenere, kes neid aidata saavad.
- Koostöö on päriselt võimalik!
- Inseneribürood värbavad!

- **CLEVERON;**
- Ettevõtluskogemus aastas 91, kui Arno Kütt ja tema perekond tegeles mööbli tootmisega;
- Maailm on vallutatud, kuidas suudame tellimused täita?;
- Insenerid kolivad Viljandisse;
- Teenindavad täna turgude tipptegijaid nagu USA kaubanduskett Walmart, Suurbritannia suuruselt kolmas jaekett ASDA või Zara omanikfirma Inditex
- Ütles ära koostööst e-kaubandust juhtiva Amazoniga. “Turul võib olla palju ahvatlusi, aga klientide hoolikas valik on see, mis aitab tagada pika ja eduka kliendisuhete.”

- On valdkondi, kus on palju teha...
- **EVR Cargo** soovib investeerida ja otsib uusi ideid;
- Väljakutseid jagub: kiirem kaubalaadimine, välja arendatud vagunid, kiirem hooldus, kiirem remont, paberivaba logistika jpm.
- Äge on töötada inimestega, kes reaalselt soovivad arendada!
- Mitu aastat kestnud läbirääkimistega saavutati tulemus, et Mereavaigurongi nimeline kaubarong sõidab Tallinnast Poola piirile 22 tunniga, mis muudab selle veoviisi autotranspordiga konkurentsivõimeliseks.
- Esmane eesmärk on vedada igal nädalal Šestokaisse ja sealt omakorda Taslinnasse 62 konteinerit, mis leevendab oluliselt maantevedude koormust.“

- Tootarendusprojekt SNOLLER
- Palume abi!
- <https://www.hooandja.ee/projekt/panemekelgu-veerema>

Hetkeseis

- Eesti Masinatööstuse Liitu jõuab üha rohkem projekte, kus abiväge otsitakse. Korraldagem ressursse ja koondugem erialaliitusesse!
- Meie töös on täna prioriteet inseneride ja tootearendusega seotud projektid.
- Inseneribüroodest otsitakse täna võtmed kätte lahendusi.
- Hakatakse aru saama miks tootearendus on oluline teema.
- Õnneks on veel päris palju projekte, millest täna rääkida veel avalikult ei tohi...

Soovitused

- Masina- ja metallitööstuse kogukonda peab järjest arendama (ühine infoväli, kontaktide vahendamine, ühisturundus jms);
- Heade ideede puhul on oluline teostus, otsime koos kaasa mõtlejaid;
- Eestlased peavad õppima Eestist tellima ja oma inimesi hoidma;
- Peamised märksõnad: Koostöö, sünergia, erinevate distsipliinide koostöö

AITÄH!

Ja palun liituge meie Facebooki grupiga „Eesti Masinatööstuse Liit ja tema sõbrad“